

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter Supplementum Formularum Fori extrajudicialis, accesserunt
quamplures Formulæ Fori contentiosi, necnon nonnullæ litteræ Pastorales
non minùs utiles, quàm necessariæ gubernium Ecclesiasticum
assumentibus, ab eodem Auctore annotationibus auctæ, sacræ paginæ
oraculis, & Sacr. ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1707

R. P. D. Dell'Olmo. Leodien. Vicariæ. Mercurii 10. Decembris 1698.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62423)

aliis relatis per Garz. de Benef. part. 3. cap. 2. nu. 216. Corrad. in prax. benef. l. 2. c. 14. num. 45. Card. de Luc. disc. 40. num. 9. de jurisd. & Rot. coram Cerr. d. dec. 161. nu. 8. cum seqq. Hinc DD. ponderabant ex verbis ipsius Constitutionis omnimodam Jurisdictionem translata fuisse in personam Rectoris privativè etiam quoad Diœcesanum, nam si Fundator voluit, quod Rector pro tempore obtineret locum, & vicem Ordinarii, ac perpetui Visitatoris illius loci -- *In modo obe da tutti sia obedito, & supra se quoque haberet onus totalis superintendentiæ* -- *Di tutto quello si hà da fare in questa Casa*, ex hoc clarè datur intelligi, quod in illum delata fuit plenitudo totius superioritatis, ad tradita per Rot. coram Bich. d. dec. 448. nu. 7. & in Avenionen. seu Carpenteraten. Jurisdictioni 29. Aprilis proximè præteriti §. *Secunda ratio coram me*, ideoque juxta exigentiam subjæctæ materiæ Jurisdictio attributa non censetur, nisi privativè quoad alios, quia non esset favor Collegii, unicè contemplatus à Papa, & Fundatore, si illius Ministri, & Officiales sub diversis Judicibus distrahi deberent per ea, quæ notant Rovit. conf. 60. nu. 2. l. 2. cum aliis allegatis in dict. Avenionen. seu Carpenteraten. Jurisdictioni 29. Aprilis proximè præteriti §. *Et demum coram me*.

3 Nec dicatur hujusmodi superioritatem coerceri deberi intrâ limites ministerialis, & æconomicæ Jurisdictionis, quoniam ex lectura ipsarummet Constitutionum satis clarè visum est illam concessam fuisse cum ea plenitudine, quæ erat in ipso tribuente, quia si Fundator omnimodam potestatem gubernii, & administrationis per ipsum præcedenter attributam Rectori, Collegialibus, restrinxit solummodo in actu visitationis, ab Archiepiscopo coequaliter peragendæ cum duobus aliis visitatoribus, ut videre est in *Summario Collegii nu. 4.* ita quoque censendum est, quod pro reliquo tempore illam à quacumque subjectione eximere voluerit, ut in puncto firmat Tondut. *quest. Benefic. cap. 62. num. 3.* Rota coram Bich. decis. 475. nu. 8. & in *Telefina Administrationis Ecclesiæ, & Hospitalis 26. Martii 1696. §. Ultra verò coram Reverendissimo Domino meo Decano.*

Tantò magis quia si Archiepiscopo ex lege foundationis prohibitum censetur jus privativum visitandi, ut firmatum fuit in hac causa coram Peutingen. dec. 480. Eo fortiùs prohibita dici debet Jurisdictio in causarum cognitione, ut arguendo à majoritate rationis tradit Rota in *rec. dec. 393. nu. 3. p. 13. & dec. 71. nu. 1. p. 14.*

4 Quæ omnia eo magis comprobata remanent ex subsecuta observantia, nam si in tanto temporis defluxu per Archiepiscopos Antecessores nunquam exerciti fuerunt actus Jurisdictionales supra illos de Collegio, & quoties aliquid attentatum fuit, remansit à judicibus superioribus circumscriptum, ut in *Summ. Collegii nu. 5.* ne tot Antistites dicantur fuisse segenes in eorum ministerio, dicendum est, Jurisdictionem usque ab initio attributam fuisse privativè, etiam quoad ipsos per ea, quæ tradunt Felin. in *cap. Pastoralis nu. 5. in 8. limitat. de Offic. Ordin. Fagnan. in cap. postulasti num. 21. de jure patr. cum aliis adductis coram Bich. dict. decis. 448. nu. 8. cum seqq. & dec. 474. nu. 3. & in Rec. dec. 493. nu. 5. par. 13. & in d. Avenionen. seu Carpenteraten. Jurisdic. 29. Aprilis proximè præteriti §. *Et præmissa eo magis coram me.**

Et ita per contradictas resolutum fuit &c.

R. P. D. DELL'OLMO.

Leodien. Vicariæ.

Mercurii 10. Decembris 1698.

ARGUMENTUM.

Vota Capituli debent dari collegialiter à presentibus in Capitulo, & non absentibus, qui Votum per schedulam transmittere non valent. Consuetudo non dicitur probata nisi sit specifica, & pluralitate actuum effectuatorum, ac diurnitate temporis roboratur.

SUMMARIUM.

i Presentatus à majori parte Patronorum præferitur alteri presentato à minori.

Gg 4 2 Ca-

- 2 Canonici absentes à capitulo uti singuli non habent jus eligendi.
Canonici absentes non valent transmittere votum ad capitulum per schedulam, etiam volente, & admittente capitulo, ibi, & nu. 4.
Votum quod debet dari viva voce, non potest dari per Scripturam, ibi.
- 3 Canonici absentes legitime impediti possunt constituere Procuratorem ad præstandum suffragium, sed non mittere illud in scriptis, & adducitur ratio differentie.
- 5 Omnis actus Collegii sive Universitatis debet expleri collegialiter etiamsi non agatur de vera electione juxta disposita in c. quia propter de elect.
- 6 Consuetudo admittendi vota absentium in scriptis an de jure subsistat remissive.
- 7 Consuetudo non extenditur de casu ad casum, sed debet esse specifica.
- 8 Consuetudo non inducitur ex unico actu, sed ex pluralitate, & diuturnitate temporis.
- 9 In votorum paritate gratificandus est, qui majoribus qualitatibus est insignitus.
Qui fuit præsentatus à medietate Patronorum est instituendus, si pro alia medietate obtinuit derogationem à Pontifice, ibi.
- 10 Additio Matricis, quæ non est in exemplari censetur per errorem adjecta ad excludendam falsitatem.

DECISIO XXXIX.

VAcante per obitum Joannis perpetua Vicaria Ecclesiæ Parochialis loci de Berlinghen, Capitulum, & Canonici Lossenses, ad quos spectat Vicarium eligere prævia determinatione, ut electio fieret Capitulariter, & viva voce, devenerunt ad nominationem, in qua quatuor ex sex Canonicis præsentibus elegerunt Renerum, cæterique duo nominarunt Christianum, Alii autem quatuor, qui reperiebantur absentes eorum vota ad Capitulum transmiserunt in scriptis, alter nempe qui tunc ægrotabat favore memo-

rati Reneri, alii verò tres favore ejusdem Christiani; In hac igitur votorum scissura, cum uterque ex nominatis literas præsentatorias obtinuerit, orta fuit inter ipsos non levis contentio super Institutione, quia in partibus pluries, sed diversimodè definita, & tandem ad me devoluta dedi dubium An, & cui sit adjudicanda Vicaria. Illoque proposito sub die 4. Julii proxime præteriti, ac informantè dumtaxat Renero emanavit resolutio Eidem Vicariam adjudicandam esse, ut decisione eadem die edita, adversus quam concessa ad preces Christiani nova audientia, Causam hodie repropofui, & utraque parte audita perfitum fuit in Decisis.

1. Cum namque ex facti serie superius recensita incontroverfium apparuerit dictum Renerum fuisse præsentatum à quatuor ex sex Canonicis, qui fuerunt præsentés in Capitulo, inde subsistere visum est principale decisionis assumptum, quod eidem adjudicanda sit Vicaria de qua est quæstio, excluso Christiano ab aliis duobus tantummodo electo, ex regula factis trita, quod præsentatus à majori parte electorum præferri debeat alteri à minori parte nominato ad Text. in cap. Quoniam ibique Felin. aliisque DD. de Jure par. Barbof. de Jur. Eccles. lib. 3. cap. 12. n. 71. Rota coram Cardin. Cerro dec. 375. nu. 11. & in recent. par. 8. dec. 379. n. 21. & segg. & par. 12. dec. 345. nu. 1. & par. 19. dec. 30. nu. 7. cum aliis in decisione hujus Causæ in principio.

2 Non relevante quod Christianus habeat etiam nominationem aliorum trium Canonicorum absentium, qui per schedulas eorum vota ad Capitulum transmiserunt, nam Domini specialiter animadvertēbant, quod cum simus in electione spectante ad Capitulum, quæ non nisi collegialiter, & omnibus Canonicis in unum congregatis fieri poterat, cum illi uti singuli nullum penitus habere valeant Jus eligendi ad Text. in cap. Quia propter ibi - Præsentibus omnibus de elect. ibique Hostien. num. 43. Innocent. num. 1. Fagnan. num. 37. Abbat. num. 12. & in cap. In Genesi 55. num. 4. & sub num. 7. eodem tit. ibique etiam Barbof. sub num. 2. & 3. late

latè Felin. in cap. cum omnes num. 29. de Constit. Tambur. de Jur. Abbat. tom. 1. disp. 5. quæst. 3. num. 14. Passerin. de election. cap. 10. num. 31. in princip. Castellin. in eodem tract. cap. 5. num. 65. Rot. coram Buratt. dec. 351. n. 11. ibique Addend. nu. 13. & 14. recen. part. 12. decis. 156. num. 15. & seqq. nequiverunt utique memorati tres Canonici singulariter, & seorsim à Capitulo eorum votum proferre, minusque illud per schedulas ad Capitulum in scriptis transmittere juxta Litteralem Textum in cap. si quis justo 46. §. Absens de elect. in 6. ibique Barbof. n. 17. ubi conclusionem ampliat, ut consensus eligentium etiam volente Capitulo non possit per literas præstari, Gloss. in dicto cap. 5. Quia propter verbo venire in fine, optime Gonzal. in cap. in Genesi verb. communiter de elect. P. Sigismundus à Bonon. in eodem tit. part. 1. cap. 1. dub. 14. num. 1. Donat. rer. Regular. tom. 2. part. 3. tract. 4. qu. 17. n. 1. Passerin. de elect. dict. cap. 10. sub n. 31. & num. 35. in fine. Tamburin. de Jur. Abbat. dict. disp. 5. quæst. 4. n. 1. Castellin. de electionibus dict. cap. 5. sub num. 65. & num. 101. Boer. dict. par. num. 41. ubi pariter ampliat ad id, quod etiam volente Capitulo, hujusmodi suffragiorum præstatio effectuari non potest, Addend. ad Buratt. decis. 351. num. 12. litt. B. Rota coram eodem decis. 215. num. 3. & seq. & dec. 259. num. 5. & in dict. decis. 156. n. 12. & seqq. part. 12. recent. Præ maximè verò in casu hujusmodi, in quo cum jam emanaverit Capitalaris resolutio, quod vota proferenda essent viva voce, eo minus poterant Canonici eorum suffragium per litteras dare ob diversam rationem, quæ intercedit inter actum viva voce explendum & alium per scripturam expressum, ut ægregiè distinguit Ancharan. in dict. cap. si quis justo num. 6. vers. in istis ergo, de elect. in 6. Boer. dict. dec. 1. sub n. 42. & seqq.

3. Idque procedit etiam si sæpè dicti tres Canonici fuissent legitimo justoque impedimento detenti, quia cum jus commune in dicto capitulo quia propter. §. Illud autem de elect. & in dicto cap. si quis justo in principio eodem titulo in 6. Satis absentium indemnitati providerit, statuendo scilicet, ut sic legitime impediti Procuratorem

ad suffragium præstandum in Capitulo constituere valeant, ut advertunt Abb. in dict. cap. quia propter sub num. 2. ibique Gonzal. n. 11. & Barbof. n. 37. Pater Sigismund. à Bonon. de elect. dict. dub. 14. n. 2. Lancelot. in tit. Canon. lib. 1. tit. 6. de elect. §. sed, & si quis, Donat. rer. Regular. dict. tract. 4. quæst. 16. num. 1. Castellin. de elect. dict. cap. 5. n. 101. Tamburin. de Jur. Abbat. dict. disput. 5. quæst. 4. num. 7. Idem Barbof. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 19. n. 100. & de Canonic. cap. 39. num. 11. Boer. dict. decis. 1. sub n. 45. Rot. coram Ubald. decis. 580. n. 4. consequens fit, quod neque in hoc casu valuisse ad alium modum votandi in scriptis recurrere, ex ea validè notabilis differentie ratione, quod in transmissione suffragii in scriptis eo ipso inducitur perfectio actus, quem eligens extra Capitulum adimplere non potest: In electione autem Procuratoris dictus actus remanet in fieri, nec perfectionem assequitur, nisi de tempore quo idem Procurator nomine sui Principalis præsentialiter in Capitulo suffragium præstat, ut alias respondit Joan. Andr. relatus à gloss. in dict. cap. si quis justo verb. exprimendum, cujus verba notanda esse inquit Boer. dict. decis. 1. num. 46. sequitur P. Sigismund. à Bonon. dict. dub. 14. sub num. 4. ubi refert sic fuisse à Sac. Rota decisum Barbof. in dict. cap. si quis justo n. 18. ubi cum sequentibus aliis rationibus, & exemplis optime materia exornat.

4. Hinc rejiciendam esse Domini censuerunt auctoritatem Hostien. in Summ. de elect. post §. Quis possit eligere num. 8. Azor. Institut. moral. part. 1. lib. 13. cap. 10. quæst. 2. Portell. respons. moral. part. 2. cas. 1. num. 5. Garz. polit. Eccles. tract. 9. difficul. 2. dub. 5. num. 8. in fin. intrepide firmantium absentes in scriptis posse ad Capitulum eorum suffragia transmittere. Quoniam ultra quod Hostien. loquitur in casu, quo absens non potuerit Procuratorem invenire, in quibus etiam terminis contrarium tenent ex professo de Magistr. in prax. Eccles. tom. 1. lib. 1. tit. 6. cap. 2. num. 14. pag. mihi 150. & Donat. rer. singular. tractat. 4. part. 17. in princip. Azor. verò, & Portell. se fundant in Constitutionibus Societa-

cietatis Jesu, & Congregationis Sancti Joannis Evangelistæ in Portugallia, in quarum peculiaribus terminis dumtaxat eorum auctoritatem procedere posse animadvertunt Donat. in proximè citata qu. 17. num. 2. usque ad fin. Passerin. de elect. cap. 10. num. 31. circa medium, & demum Garz. id voluit ubi adsit legitima consuetudo, cui standum esse ibidem declarat. In Universum præterea concurret ponderatio, quod eorum singularis opinio est adversativa expressæ Sanctioni dicti textus in Cap. si quis iusto, communique Doctorum Sententiæ pluries etiam in Tribunali nostro receptæ; proindeque illam Jure merito non esse admittendam monet præ cæteris Passerin. de elect. dict. cap. 10. sub num. 31.

5. Nec subsistit quod hæc omnia procedant in electione speciali Dignitatum primi Ordinis explenda per Scrutinium ad tramites Text. in cap. Quia propter de elect. non item in Electionibus Dignitatum inferiorum, ob quarum vacationem Ecclesia Viduata non remanet. Nam generale est in omnibus explicandis per Capitulum, & Universitatem, ut etiam in his, in quibus forma Scrutinii non exigitur, collegialiter, & simul in unum consensus, vel dissensus præstetur, ut notabiliter tradit Anton. de Butr. in Cap. In Genesi n. 28. de elect. in his verbis se explicans -- Quæro tertio quid in electionibus inferiorum Dignitatum, vel Beneficiorum, in quibus non habet locum forma cap. Quia propter, dicit hic Innocent. quod non vitiantur electio, licet non sit communis, & fiet ab omnibus singulariter. Et idem in præsentationibus Rectorum, dum tamen si actus ille spectat ad Capitulum, fiat per Capitulum, & simul in unum, aliàs si singulariter, & extra Capitulum consentiret, Jus nullum sequeretur, alii dicunt quod exigitur etiam in talibus communis electio licet non exigatur forma Scrutinii. Felin. in cap. cum omnes n. 24. de Constit. optime. Barbof. in d. Cap. Quia propter num. 9. ubi advertit quod etiam ante formam hujus Cap. exigebatur dictus simultaneus consensus, & in puncto electionis Canoniorum firmavit Rota in dict. dec. 351. n. 11. coram Buratt. & dec. 156. n. 12. & seqq. part. 12. rec. nec contrarium

tenuit Boer. in d. dec. 1. n. 25. & seqq. quia ibi solum firmat esse singulare in electionibus faciendis per Scrutinium ad formam dicti cap. Quia propter, ut votum oretenus, & non per Cartellos præstetur, quod non fervari postmodum subjungit in aliis agentibus per Universitatem, seu Capitulum, cum in his possit quilibet votum suum dicere in communi etiam aliis audientibus: nunquam autem asserere voluit, quod in casu absentium valeant Canonici eorum suffragium ad Capitulum in scriptis transmittere, ut patet ex illius lectione.

6. Prædictis autem minimè adversari valet opposita consuetudo admittendi vota absentium in scriptis, quam servandam esse monent Gonzal. in dicto Cap. propter n. 12. in fin. Garz. polit. Eccl. tr. 9. difficult. 2. dub. 5. n. 8. pariter in fin. Passerin. de elect. cap. 10. sub n. 31. Quandoquidem quidquid sit de illius subsistentia in Jure, adversus quam acriter invehunt Ferret. in cap. cum omnes n. 56. de rescrip. Boer. dict. dec. 1. n. 49. P. Sigismund à Bonon. de elect. p. 1. cap. 1. dub. 3. n. 3. & 9. & dub. 19. num. 1. in fin. & dub. 111. num. 6. & prius illam reproboverat idem Garz. in politic. Eccl. in allegat. dub. 5. n. 7. vers. ne menos prudent. objectum cessat in radice, quoniam ex tribus actibus, qui ad afs. consuetudinem inducendam circumferuntur ea nullatenus probatur.

7. In primo enim, & secundo ex illis agebatur de deputatione ad officium Matricularii Superioris, quod cum sit servile ipsius Capituli, hinc fit, quod objectum in illius electione admitteretur talis consuetudo, non tamen ab ea valleret inferri ad consimilem consuetudinem servandam in electione Canoniorum ob diversitatem rationis inter unum, & alterum casum intercedentis, ut in puncto respectivè Rota dec. 278. n. 9. vers. Idque facilius, & seq. & dec. 304. num. 6. & seqq. part. 12. recent. regulare enim est, quod consuetudo non suffragatur, quoties probata non sit specificè, & in individuo casus de quo agitur cap. fin. de consuetud. in 6. Roland. conf. 69. n. 24. lib. 3. Aym. conf. 96. num. 4. Marefcott. var. resolut. lib. 2. cap. 100. n. 4. & seqq. Rota coram Dunozet. jun. dec. 945. sub

sub num. 11. coram Cerro decis. 380. num. 4. & decis. 551. num. 6. & seqq. & in recent. dicta decis. 278. n. 5. & dict. dec. 304. n. 6. & seqq. part. 12. & in Bononien. Aquarum 8. Junii 1696. §. Minusque coram me, cum illa de casu ad casum non extendatur, Cravett. cons. 30. num. 9. Surd. cons. 206. num. 6. Rot. decis. 513. num. 17. part. 5. & dict. dec. 278. num. 6. & dict. dec. 304. n. 8. & 9. part. 12. recent.

8. In tertio demum ex dictis actibus, qui emanavit de anno 1672. licet ageretur de electione Scholastici, atque alter ex Canonicis suum votum ad Capitulum transmiserit, cum tamen sit unicus, & recens, atque iterum non probetur effectus, nequit legitimam consuetudinem in Judicio admittendam inducere, cum ea sola convincatur ex pluritate actuum effectuatorum Bartol. in leg. de quibus n. 10. ff. de legib. Marefcott. var. resol. dict. cap. 100. sub n. 1. Adden. ad Buratt. decis. 497. n. 2. Rota coram Cerro dec. 552. num. 18. & seq. coram Bich. dec. 48. n. 14. & 15. & rec. dicta decis. 278. sub n. 3. & in dicta dec. 304. n. 21. part. 12. Et ex diuturnitate temporis, qua in consuetudine, prout hic juri communi resistente. talis requiritur, ut saltem attingat spatium quadraginta annorum ad Text. in cap. fin. ubi Glof. verb. legitime de consuetud. Marefcott. var. resol. d. cap. 100. n. 8. Sperell. decis. 89. n. 25. & seqq. Rota in recent. dict. dec. 278. n. 16. & 17. & dict. decis. 304. n. 18. part. 12. & in Gerunden. Administrationis Sede vacante 24. Januarii 1687. versic. nec magis, & 20. Junii ejusdem anni §. Neque demum cor. bon. mem. Emerix.

9. His itaque sic firmatis, licet Patres ab oppositis exceptionibus bonum jus Reneri satis vindicatum crediderint; ulterius tamen procedere volentes, ponderarunt, quod quando etiam connumeranda essent tria vota ab absentibus per Schedulas favore Christiani ad Capitulum transmissa, adhuc, quia Renerus etiam in hoc casu haberet quinque suffragia, prout habet Christianus, eo quod alter ex dictis Canonicis absentibus ad illius favorem votum pariter in scriptis dedit, eadem utique in hac votorum pariter adjudicanda esset Vicaria; Tum quia majo-

ribus est qualitatibus insignitus, qua de causa per viam gratificationis praefendus esset Christiano, ut observat praeterea decisio §. finali. Tum etiam, quia pro alia medietate vocum opportunam derogationem à Summo Pontifice imperavit cap. cum cui de probat. in 6. Lotter. de re benef. lib. 2. q. 23. n. 1. Rota coram Seraphin. dec. 318. n. 1. coram Coccin. decis. 2318. n. 6. coram Bich. decis. 419. n. 6. coram Cerr. dec. 135. n. 6. & in rec. par. 7. dec. 275. n. 2.

10. Non attenda replicatione, quod idemmet Christianus praeter quinque relata vota habeat etiam Suffragium Decani. Quoniam cum iste nec fuerit praesens in Capitulo, nec votum suum praestiterit, ut primo risultat ex publico, & legali transumpto Instrumenti Electionis per Secretarium ejusdem Capituli edito, in quo apparet sex tantummodo fuisse Canonicos praesentes, nulla facta mentione asserti interventus Decani, minusque illius Suffragii. Et secundo ex protestatione ab ipso ante nominationem formiter emissa, quod ad illam deveniendum non esset per electionem, sed per concursum, vanum exinde redditur assumptum, quod etiam illius votum ad favorem Christiani veniat dinumerandum, & quidem tametsi in matrice dicti Instrumenti legatur nomen, & suffragium dicti Decani, quia cum utrumque appareat fuisse ex postea cancellatum; dicendum est, quod additio illa fuerit erroneè in matrice adjecta, quemadmodum omnino censeretur debet ad excludendam falsitatem, de qua secus esset arguere Notarium, qui dictam additionem omisit in exemplari, ut in specie dixit Rota in decis. 219. num. 13. vers. quod abrafo, & num. 14. part. 10. recent.

Et ita utraque &c.